

Folkekirke, fordi han jo vitterlig ikke stod paa den evangelisk-lutherske Kirkes Grund. Jeg mener, at det var fuldt berettiget, og jeg kan ikke forstaa, at der særlig fra det Partis Side, hvortil det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds hører, kunde siges saa meget imod det. Jeg gad vide, hvorledes han vilde stille sig, saafremt det blev forlangt, at det socialdemokratiske Samfund skulde finde sig i og taale, at deres Lærere, deres Agitatorer, fornægtede Socialismen og arbejdede og agiterede for helt andre Formaal; jeg antager, at man vilde hurtigst mulig sørge for at faa en saadan Mand permitteret.

Naar vi derfor her behandle et Lovforslag som dette om Menighedsraad, som jo tænkes at skulle danne Grundlaget for en Kirkeforfatning, maa der ogsaa særlig lægges Vægt paa, som jeg før sagde, at det er den evangelisk-lutherske Kirke, som vi have, og at Menighedsraadet faar med Menigheden, med Kirkens indre Anliggender at gøre. Man kan derfor heller ikke, synes jeg, blindt hen overlade denne Sags Ordning til alle dem, der, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds udtalte, benytte sig af den ydre Form at lade sig opføre paa Mandtalslisterne som hørende til Folkekirken; de kunne derfor godt være aabenbare Modstandere af den evangelisk-lutherske Kirke, ja Fritænkere, som det ærede Medlem ogsaa mente, der havde Interesse af at ville sørge for at blive regnede med til Folkekirken. Jeg hørte jo nok, at det ærede Medlem for Verninge udtalte i sit første Foredrag, at vi havde jo samtidig med Grundlovens Bestemmelser om Folkekirken ogsaa faaet Religionsfrihed, saa at man ikke kunde forlange nogen bestemt Bekendelse, nogen bestemt Tro af Folkekirkens Medlemmer, men jeg kan ikke forstaa det berettigede i denne Tankegang; jeg synes tværtimod, at det vidner om det modsatte.

Grundloven bestemmer, at enhver har Lov til at tro, hvad han vil, slutte sig til hvilket Trossamfund, bekende sig til hvilken Religion, han vil, eller staa helt uden for. Det forlanges ikke, at alle Mennesker her i Landet skulle slutte sig til Folkekirken, der er givet enhver fri Raadighed til at staa, hvor han vil, og til at have hvilke Meninger og Anskuelser, hvilken religiøs Overbevisning, han vil. Naar det er Tilfældet, synes jeg netop, at man maa kunne forlange af dem, der virkelig slutte sig om den danske Folkekirke og vil have Stemmeret i dens Anliggendes Ordning, at de da ogsaa maa bekende sig til den

danske Folkekirkens Bekendelse og Tro. Det har jo ogsaa været Meningen — i alt Fald til Dels — naar der tidligere i Rigsdagen har været forhandlet om dette Spørgsmaal.

Det ærede Medlem for Stubbekøbing (N. J. Larsen) mindede forleden Dag om, at der af et Par Venstremænd fra Rigsdagen i Kommissionen af 1868, som det staar i den Betænkning, vi her have liggende for os, var stillet den Fordring til dem, som skulde tage Sæde i et Kirkeraad, at de skulde afgive det Løfte, at de „samvittighedsfuldt vilde arbejde for Folkekirkens Opretholdelse og Udvikling paa den evangelisk-lutherske Bekendelsesgrund efter Folkekirkens symbolske Bøger“. De have altsaa ogsaa ment, at man ikke saaledes ganske kunde give Styret over denne Kirkes Anliggender til dem, som vilkaarlig bleve valgte af dem, som rent ydre sluttede sig til den danske Folkekirke, fordi de gik ud fra, at det vilde Menighedslivet i Kirken ikke være tjent med. Jeg vil ogsaa minde om, hvad der under den samme Kommissions Forhandlinger blev udtalt af et af Kommissionens Medlemmer, daværende Folketingsmand Termansen, som sagde, at han „ikke kunde gaa ind paa noget Forfatningsforslag, som saaledes gav den egentlige kristelige Menigheds sag i en Forsamlings Haand, som skulde betragtes som dens Udtryk og som den egentlige kirkelige Myndighed, og som fremgik af Valg af det danske Folks Flerhed, thi den var ikke Udtryk for Menighedslivet i Danmark, den vilde ikke blive det, og den vilde blive farlig derved, at den troede at kunne støtte sig til, at den lovmæssig var det“. Han gentager ogsaa senere under Forhandlingerne om Forfatningsspørgsmaalet (Kommissionsberetningen Side 170), at Striden drejede sig her „om man fra den hele store Masse, som ikke er gennemtrængt af Kristendommens Aand og Sandhed, kunde faa en virkelig Stemme om, hvad der angik Kirkens Anliggender, om man ved Valg af dem kunde faa en Repræsentation, som var i Stand til at udtale baade Kirkens Trang og Krav; det maatte Taleren fastholde ikke lod sig gøre, og derfor kunde han ikke komme til anden Overbevisning, end at det var en overordentlig uheldig Vej, som man derved vilde betræde“.

Den samme Mening ser man ogsaa har gjort sig gældende i andre Lande, for Eksempel i vort Naboland Norge. Da den norske Kirkeminister Sverdrup i 1887 i det norske Storting fremsatte et Forslag om